בית ישראל (רוז'ין) — בלק

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי. הענין היא כי זלעמ"ז עשה אלקים וכמו שיש מחשבה דיבור מעשה בקדושה כמ"כ יש מחדמ"ע בהיפך. היינו מתחלה. היצר מסית לעבור פי ה' במעשה לילך אחר תאוות רעות ודברים גשמיים. ובאם אין האדם שומע לו לעבור על המעשה אזי הוא מסיתו לעבור עכ"פ על הדיבור בלה"ר ורכילות ובאם אין שומע לו גם לזה מסיתו עכ"פ במחשבה ובהרהורים רעים והעצה לזה. שהאדם ירחיק עצמו מהרע ולדבק א"ע להשי"ת במחשבה דיבור ומעשה. וזהו שאיתא בגמ' אם פגע בך מנוול זה משכהו לבהמ"ד. וא"ל יעסוק בתורה וא"ל יזכור לו יום המיתה. היינו כנגד המעשה אמרו משכהו לבהמ"ד וכנגד הדיבור. יעסוק בתורה וכנגד המחשבה יזכור לו יום המיתה מהו ענין יום המיתה. היינו שהאדם יראה איך שהשי"ת מחי' את כולם. כדכתי' ואתה מחי' את כולם. שהחיות מכ"ד היא מחיות ה' המוסתר בו ולהעלות הכל להשי"ת ואז ממילא הרע נופל ממנו ונשאר מת ובטל בלי שום חיות. וזהו עת אשר שלט האדם באדם לרע לו היינו אדם בליעל באדם דקדושה. ובאמת כשהחיות דקדושה יתעלה למעלה להשורש אזי הרע נשאר מת ובטל בל"ש חיות וזהו לרע לו לאדם בליעל. וכשאדם מאמין בה' שהכל עד המדריגה התחתונה הוא מהשי"ת אז יכול להגביר גם על המחשבה אע"פ שהמחשבה קשה לבטלו. אך מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה. היינו שהשי"ת מצרף מחשבות הצדיק עם מעשה הבינונים ועי"ז יש בו כח לבטל הרע וזהו וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה לישראל לאמורי היינו שהי' ישראל מבטלין את מעשה הרע וע"כ ויגר מואב. ע"כ שלחו אחר בלעם. כי בלעם הי' מחשבה לסט"א והם הי' המעשה כדכתי' וקסמים בידם בכדי שיהיה בכחם להגביר על ישראל מה עשה השי"ת היפך את הקללה לברכה היינו כי בלעם הי' לעומת משה ומשה הי' בחי' הדעת דקדושה. וישראל הי' המעשה דקדושה. ועי"כ היפך השי"ת את הרע לטוב וגברו ישראל ונתבטלו הם וע"כ כתי' נבואת בלעם בתורת משה מחמת שנתבטל ונעשה טוב והי' הכל של משה מחמת שהוא הי' לעומת משה וכעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל ענין מלאכים הוא שנתבטלו להשי"ת ומדריגות ישראל היא גבוה ממלאכים אך מחמת שבעוה"ז רצון השי"ת שיהי' הבחירה שכר ועונש ע"כ הם אינם מתבטלים ונעשה שליחות עוה"ז ע"י מלאכים אבל לעתיד כשיבוא משיח כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל מחמת שישראל גבוהים הרבה ממלאכים ע"כ יהי' הנהגה לעתיד ע"י ישראל שהם ג"כ יתבטלו כולם להשי"ת והצדיק האמת יש ביכולתו גם היום להתבטל להשי"ת ונעשה הנהגות העולם ע"י גם היום:

פרשה בלק תרכ"ב

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. כי יש כ"ח עתים כי האדם צריך לעבוד להשי"ת בכל הז' מדות וכל מדה כלולה מימין ומשמאל והם י"ד וזלע"ז עשה אלקים י"ד בסט"א. ואם האדם עובד להשי"ת. אזי ממשיך עליו טוב מי"ד עתים לטובה. ובאם לאו אז הוא ח"ו להיפך. וזהו הפי' כעת יאמר ליעקב אמירה הוא לשון המשכה כמו שבוחר האדם אם בוחר להתדבק בי"ד עתים לטובה אזי ממשיך עליו רחמים וחסד. וזה מה פעל אל כמו שכתיב חסד אל כל היום. ובאם לאו ממשיך עליו ח"ו לרעה מבחי' אל זועם כל היום ח"ו.

מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל. כי האדם צריך לנער ממוחו כל מ"ז והתאוות שיש לו ואז זוכה לבחי' אוהל שיכן באדם וזהו משכנותיך כי אז שוכן בקרבו קדוש ישראל ואזי הצדיקים נקראו בחי' אלקים. וזהו כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל היינו שמבערים בחי' נחש וקסם שבסט"א. ואז יאמר ונמשך ליעקב ולישראל מה פעל אל כי אז המה ממש בחי' אלקים.

או יאמר כי כשהשי"ת משפיע טוב להאדם אזי אם האדם נשבר לבו בקרבו ומתיישב בדעתו שאינו ראוי לזה מצד מעשיו אזי בוודאי הטוב המגיע אליו היא טוב גמור. אבל אם בבוא אליו הטוב הוא מתגאה בלבו מזה אז ידע כי הטוב היא לנקמה ח"ו ואינו לטוב גמור וזהו ביאור כעת יאמר ליעקב מה פעל אל כי האדם צריך להבחין בבחי' מה פעל אל אם היא מבחי' חסד אל כל היום ואם ח"ו היא להיפך מבחי' אל זועם כל היום. והבחינה לזה אם לבו אינו נשבר בקרבו בהגיע אליו הטוב אזי הטוב נמשך מבחי' גבורה בחי' שמאל. ואם לבו נשבר בקרבו אזי הטוב נמשך בבחי' ימין בחי' חסד כי בא עי"ז לתשובה גמורה:

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי. כתיב לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל אומר אני כי איתא כמו שמשה הי' בסטרא דקדושה כ"כ הי' בלעם להיפך דעת דקליפה מסט"א ומשרע"ה התקרב לעם בני ישראל בדעתו להתבטל לד' בכל מדותיהם להיות סו"מ ולעשות הטוב ואף כי דעת הוא למעלה בג' רישין אעפ"כ הוא נמשך להמדות לעשות בהאדם מה שעלה במחשבה להתקרב בכל לה' לעבוד בכל המדות רק להשי"ת כמ"ש דהע"ה לך ה' הגדו' והגבורה והת"ת והנצח וההוד כו' לך ה' הממלכה לעשות בכל המדות הטוב לה' וזהו כ"ח עתים שאמר שהע"ה י"ד לטוב וי"ד להיפך ח"ו ובאם האדם עובד בכל עניני עוה"ז להשי"ת אז הוא ממשיך הי"ד עתים הטובים כי זהו המדות כי בכל מדה יש ימין ושמאל הרי י"ד והכל תלוי בהאדם כשהוא עובד את ה' בהמדות הי"ד עתים לטובה וזהו אל תאמרו שהימים הראשונים היו טובים מאלה כי לא מחכמה שאל"ז היינו כי הוא תלוי ביד האדם כמו שהוא עושה כן הוא ממשיך על עצמו כי כל עניני עוה"ז הי' הכל בעבור עם בני ישראל כדכתיב בראשית ברא אלקים ואיתא

בשביל ישראל שנקראו ראשי' ויכול האדם להמשי' על עצמו בעשיותיו העתים וזהו כי לא נחש ביעקב כי כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל כי עם בני ישראל יכולים להמשיך העת כמו שרוצים וע"י עשיית הטוב ממשיכין הי"ד עתים והמה עושין העת וגם עכשיו אני אומר בגלות כעת ג"כ יאמר ליעקב כנ"ל יכול האדם להמשיך העת כרצונו וזה הי' רצון בלעם הרשע שהי' היפך משה רבינו ע"ה הי' רוצה להפיל עם בני ישראל לדעת הרע כמו שעושה אח"כ שהמשיכם לתאוות רעות בכדי להגביר הי"ד עתים ההפכיים ח"ו אך מחמת שמרע"ה הי' דעת הקדושה המשיכם להיות סו"מ וע"ט וע"י שאדם עובד בכל המדות לה' נתדבק לי"ד עתים הטובים וגם הי"ד ההפכיים יכול להפכם לטוב וכן אומר אני גם עכשיו בהג' שבועות מי"ז בתמוז שמתחילין אלו הימים אם אנו עם בני ישראל נעשה תשובה היכולת להפכם לטוב:

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה וכו' והוא יושב ממולי פרש"י לשון כריתה מל' כי אמילם הנה ידוע כי זלעמ"ז עשה אלקים כמו שאדם יכול לעבוד את ה' בז' מדות כמ"כ יכול ח"ו לפגום בכל מדה ומדה וצריך האדם להיות סו"מ. א"א כתי' זה השער לה' צדיקים יבואו בו היינו כשאדם מקבל עליו עומ"ש ואמונת השי"ת ומאמין בהשגחה פרטית שהכל מה' מזה יכול לבוא ליראה ולהיות סו"מ. ואח"כ וע"ט כתי' אוהבי ה' שנאו רע. א"א בתחלה צריך אדם לראות שיהי' לו אמונה בה' ושיהי' לו עכ"פ יראת העונש כדכתי' ודע כי על כל אלה יביאך אלקים במשפט. ובזה יכול לבוא אח"כ ליראה פנימית יראת הרוממות ואז אוהבי ה' שנאו רע כי נתדבק בה'. וענין ארץ ישראל היא ארץ ז' עממין כנגד הז' מדות. וא"א לבוא לא"י עד שיכנע מקודם הז' מדות הרעות כדכתי' לא תחי' כל נשמה וזהו וירא בלק שראה שהמה מקושרים לה' באמונה וביראה והכניעו הז' מדות. את כל אשר עשה ישראל לאמורי שהכניעו הז' מדות כנ"ל וזהו שאמר הכ' והוא יושב ממולי לשון כנגדו היינו להתנגדות כי זלע"ז עש"א כדכתי' שויתי הוי' לנגדי תמיד כשאדם מקשר עצמו להשי"ת אז לנגדי תמיד היינו שיכול להתגבר על הכנגד תמיד וישראל הי' אז מקושרים לה'. ע"כ אמר לנגדי. והנה כשהמה רואים אדם מקשר עצמו להשי"ת משליכים בו מחשבות זרות כי העיקר מכ"ד היא המחשבה. היינו כשאדם אוכל ושותה ועושה ענייני עוה"ז העיקר היא לקשר מחשבתו בהשי"ת ואז הקב"ה מצרף מחשבה למעשה. היינו ע"י מחשבה טובה מצרף ומזכך גם המעשה. והגם שהמעשה היא גשמית. אכן ע"י המחשבה מזדככת וזהו דאיתא הצדיקים מהפכים מדה"ד למדה"ר כי הצדיק עובד את השי"ת בבחי' בכל דרכך דעהו ומקשר מחשבתו בכל ענייני עוה"ז רק לה' ועי"ז נתברר ונזדכך הכל ונהפך לטוב כי הוא מסתכל בניצה"ק. כתי' כי שמש ומגן ה' אלקים וכל ענייני עוה"ז המה בחי' צימצום כי הגשמיות היא צימצום בחי' אלקים והצדיק הוא רואה רק החיות והניה"ק. ועי"ז מהפכים מדה"ד למדה"ר ומהפך הרע לטוב כי ע"י הסתכלות בכל ענייני עוה"ז רק בחיות ה' שיש בו לעבוד בבחי' בכל דרכך דעהו יכול אח"כ לעבוד את ה' בתות"פ בלי פניות ומ"ז. אבל רשעים מהפכים מדה"ר למה"ד כי כל ענייניהם רק בהגשמיות ובתאוות רעות. ולכן גם התות"פ שלהם מלאים פניות ומ"ז ומהפכים טוב לרע וצריך האדם לקשר מחשבתו להשי"ת בכל ענייני עוה"ז ולהיות קרבן לה' וזה ענין מרע"ה ובלעם הי' זלעמ"ז ובלעם לנגד משה כי משה הי' בחי' דעת דישראל שקבלו התורה שהיא דעה חכמה לנפשך והנהיג את ישראל בבתי' דע את אלקי אביך בבחי' בכל דרכך דעהו והכניס אמונה בישראל לעבוד את ה' בלי פניות. ובלעם רצה להשליך בהם פניות ומ"ז להפוך את הטוב לרע. אבל האמת ויהפוך ה' את הקללה לברכה כי אהבך כו' כי משה קשרם באמת לה' ועבדו אותו בל"ש פניות ומ"ז ע"כ נתהפך מקללה לברכה שמהפכים מדה"ד למדה"ר כי לקחו רק הנצה"ק מהכלי. וזהו הנה העם היוצא ממצרים ויכס את עין הארץ היא הגשמיות והארציות שעובדים לה' בבחי' בכל דרכך דעהו. וזהו יושב ממולי להכריתנו כי זלעמ"ז עשה אלקים.

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל כי כתי' אוהל שכן באדם אומר אני הא דמבואר ברש"י וגם בגמ' שבני ישראל גדולים ממלאכים רק מפני שהם מעורבבים טוב ורע הם למטה והקב"ה עושה שליחותו ע"י המלאכים ונעשה המלאך מרכבה להשליחות אבל כשאדם מקדש ומטהר עצמו ומברר בחי' הטוב אזי כל איבריו נעשו מרכבה לשכינה ועושה הקב"ה פעולתו ע"י הצדיקים ועי"ז יכולים הצדיקים מפעלות הקב"ה וזהו ולישראל מה פעל אל. מברכתו של אותו רשע ניכר מה הי' בלבו, אומר אני האנשים הכשרים כשמסיתו היצה"ר לתאוות עוה"ז יכולים לידע מזה איך לעבוד להשי"ת. כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל כשהצדיק עובד לה' בבחי' בכל דרכך דעהו הוא למעלה מהמלאכים ואינו צריך לבוא להעת כי יש כ"ח עיתים י"ד לטובה וי"ד לרעה ולכל יש זמן וזהו משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים כי לכל והכל הוא בזמן כי כן הי' בשעת בריאת העולם. אבל הצדיק שעובד לה' במחשבה הוא למעלה מהזמן כי במחשבה יכול לעשות צירופים אחרים. כי כשאדם חוטא במעשה קשה לתקן. אבל כשפגם רק במחשבה אעפ"י שהמחשבה גבוה יותר אעפ"כ בנקל יכול לעשות צירופים אחרים מחודשים. וזהו כעת כמו העת הוא רק בעת ובזמן כמ"כ יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל כי כמ"כ יכול הצדיק כשמקשר עצמו בכ"ד במחשבתו רק לה' להמשיך הכלי למעלה מהעת כי הצדיק כזה א"צ לבוא להעת.

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל וכו' פרש"י דקאי על העתיד כו' ואומר אני דזה נאמר על הזמנים הללו כי הצדיקים הגדולים ביותר הם בדור הזה דוקא ואחיזה שלהם היא תחת כסה"כ ולפעמים נופל הצדיק ממדריגתו הוא נופל אל העולם המלאכים ושם שואלים אותו המלאכים מה פעל אל: